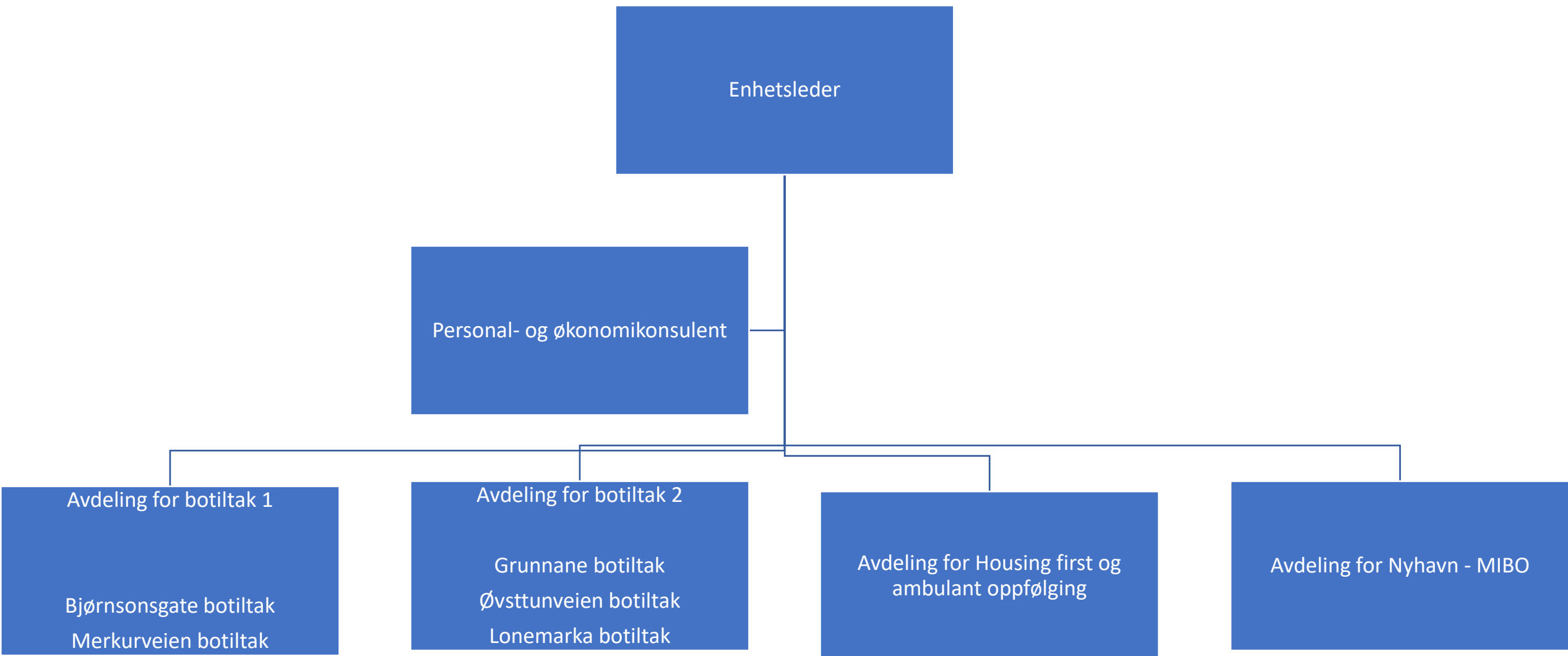

Booppfølging til beboere i Bjørnsonsgate botiltak

Etat for sosiale tjenester - Sosiale botjenester

Kjell M. Fjeldstad

Enhetsleder

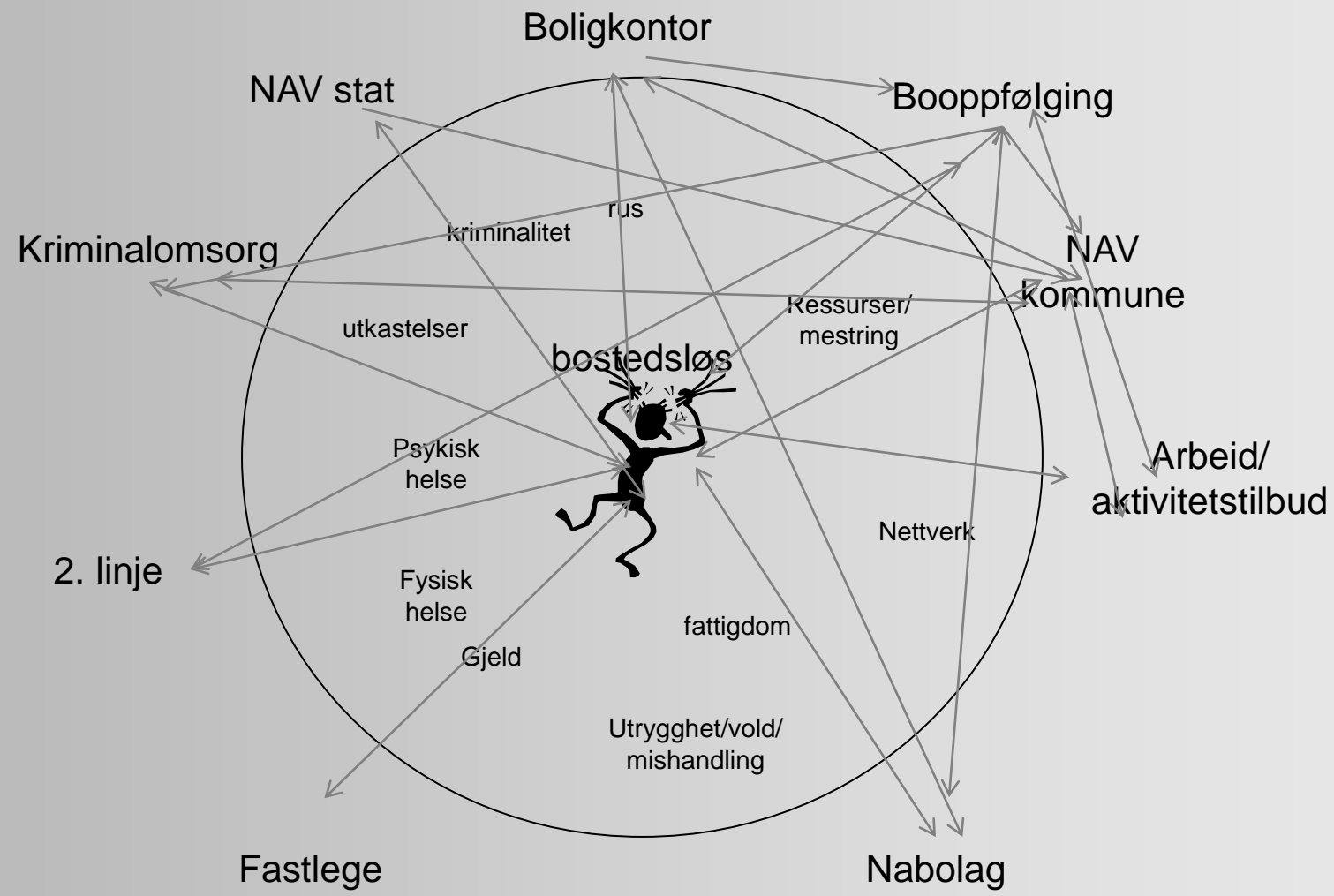

Noen tall

- 33 leiligheter, 27 leiligheter bebodd av disse er 2 i langvarig behandling, 4 borte i perioder. Pt 23 på adressen
- 67 andre personer bodd på adressen siden oppstart i 2014
- 12 personer med adresse Bjørnsonsgate dødd, 9 funnet på adressen
- 55 personer enten flyttet til andre leiligheter, kommunale eller private leiligheter, eller oppsagt (15-20).
- Siden oktober 2023 har 12 av beboerne mottatt besøk, i snitt 4 per uke på adressen (1 beboer 16 besøk, 1 beboer 1 besøk). 27 ulike besøkende, 25 av disse er rusmiljøet
- De alvorligste hendelsene har vært av besøkende, ingen alvorlige hendelser knyttet til besøk etter oktober
- 1 beboer klager på besøksordningen

Tilhørighet og trygghet

- De fleste beboerne er knyttet til en subkultur med egne normer og koder
- Tilhørighet til dette miljøet gir dem kompetanse og identitet som bidrar til å opprettholde deres situasjon heller enn å bringe dem videre.
- Jobber med å utvide identitet, skape annet nettverk og bli en god nabo
- Mange har brutte relasjoner, nettverk i rusmiljøet
- Invitert til alternative aktiviteter, turer, kino, kafebesøk
- Økt trygghet med vektere, mer stabilt med 2 vektere. Vektere med kjennskap til beboerne og tilgjengelig 24/7.
- Behov for beskyttelse fra andre i miljøet, kan ha vanskelig for å si nei generelt, redd for represalier
- Selv om de nærmeste naboene i etasjene kan skape uro er mulighetene for at uvedkommende kan overta ens bolig, mishandle beboerne eller utføre vold og overgrep sterkt redusert

Ulike typer oppfølging

- Vi har et idegrunnlag basert på en normaliseringsmodell, ikke kvalifisering til bolig, der prinsippene at alle har det samme behovet for bolig og sosial støtte. Å ha et bosted er utgangspunktet for bedring og trivsel.
- Vi har i likhet med Housing first-metodikken et bedringsperspektiv. Det innebærer et perspektiv der prosessen som skal til for å mestre og å tilpasse seg de forhold som er rundt enkeltindividet vektlegges og å jobbe med å styrke mestringssevne og mestringsstrategier.
- Boorientert oppfølging (økonomi, HMS, vedlikehold osv)
- Rehabiliteringsorientert oppfølging (støtte og veiledning)
- Pleie- og omsorgsorientert oppfølging (innkjøp, hygiene, ernæring, tøyvask med mer)

Booppfølging i Bjørnsonsgate botiltak

- Gi beboerne hjelp til å mestre eget boforhold
- Individuell tilpasset oppfølging i henhold til samarbeidsavtale, har du truffet en har du truffet en
- Har i likhet med HF en recovery-orientert tilnærming der en bolig er første steg
- Alle har en primærkontakt, i tillegg er det teamtilnærming. Gode miljøterapeuter med erfaring og er godt kvalifisert
- Kartlegger beboernes behov på en rekke ulike livsområder

Booppfølging i Bjørnsonsgate forts.

- Gir økonomisk veiledning knyttet til boforholdet
- Koordinerer og deltar i hjelpetiltak rundt og sammen med beboerne
- Bistår beboerne til økte ferdigheter for mestre boforhold
- Følger og kjører til sykehus, NAV, tannlege, verge og andre
- Hjelp til å åpne og sortere post
- Rydder sammen med beboere og for beboere
- Serverer enkle måltider tre dager i uken, 2 frokost, 1 sen lunsj
- Gir omsorg i vanskelige perioder, tidvis nærmeste pårørende
- Bistår til å søke boligbytte
- Balansere grensen i inngripen mellom "menneskers frie vilje" og "menneskers selvdestruksjon", jf avtaler om innlåsing

Samarbeid med NAV

- Ved tildeling opprettes kontakt med aktuelt NAV-kontor
- Nødvendige papirer signeres og praktisk hjelp for innflytting avtales
- Være bindeledd mellom beboer og NAV-kontor og bistå i kontakten
- Delta i ansvarsgrupper rundt enkeltbeboere
- I samarbeid med NAV ha fokus på økonomi og inntektssikring (bostøtte, åpne post for regningshåndtering, rett ytelse med mer)
- Sammen med NAV motivere for bedre mestring av rusmiddelbruk
- Følge/kjøre beboer til møter med NAV
- Vi låner ut telefon til beboerne for å kontakt sitt NAV-kontor

Helse, medisinske utfordringer og avhengighet

- Kartlegging og samtaler rundt rusbruk (MI), de fleste ønsker ikke å slutte helt med bruken av ulike rusmidler. Bistand til innleggelse/oppstart i LAR når de er klare
- Ambivalente beboere, vil/vil ikke. Mestring vs motivasjon
- Overdose er en gjentakende utfordring, opplæring, informasjon og trening i førstehjelp
- Samarbeid med fastlege, flere av beboerne er i perioder for dårlig til å komme til lege og/eller avlyser avtaler
- Varierende psykisk helse, psykoser kommer og går, redusert bruk av tvang, samtykkekompetanse?
- Samarbeid med spesialisthelsetjeneste, erfaring med ikke planlagte utskrivninger der de tror våre ansatte kan gi medisiner eller overvåke, også ved tjenesteavtale 3-5
- Følge/kjøre til avtaler (eks. dialyse)
- Legge til rette for besøk fra hjemmetjenester, LAR, FACT på adressen
- Vi har, i likhet med Housing first-metodikken, ikke krav om rusfrihet men skadereduksjon
- Fokus på tannhelse, samarbeid med tannklinikker (tannlege vs kommode på BIR)
- Vi er klar når de er klar

I fjor klaget næringsdrivende på Danmarks plass over rusede naboer. I år inviterer de dem på julemiddag.

Etter at butikksjef Inger Steine begynte å gi restemat til rusavhengige i Bjørnsøns gate, forandret mye seg.

HILDE HEIAN
fotografert av Inger Steine
foto: MARITA AARÉKOL

I oktober i fjor fortalte butikksjef Inger Steine hos Spar i Bjørnsøns gate om knytneven hun fikk i ansiktet noen uker tidligere, da hun stanst en narkoman fra å stjele alkohol. Og om drapstrusler mot seg og barna.

I likhet med andre næringsdrivende på Danmarks plass var hun fortvilet over trøbbelet med rusavhengige i det kommunale bokollektivet i gaten.

Nå arrangerer de julebord for menneskene de tidligere betraktet som et stort problem. Hva har skjedd?

Duften av pinnekjøtt
Inne på Mingle gastrobar på

Danmarks plass er duften av pinnekjøtt i ferd med å bre seg i lokalet.

Isholken utenfor er blitt enda glattere av regnet som siper ned. Butikkene har akkurat stengt er tredje søndag i advent. For hit i kveld, blir kanskje dette det eneste julesekket i år.

Stille kommer to menn inn i restauranten. De blir ønsket velkomne og bedt om å sette seg ned ved et av bordene. Etter å ha sett Inger Steine to bokser cola på bordet foran karene.

33 rusavhengige
Det er Steine som har tatt initiativ til å arrangere julemiddagen. Det var også hun som sendte skriftlige invitasjoner til samtlige 33 rusavhengige i bokollektivet på den andre siden av gaten.

Hun allerte seg med John R. Korsmo-Finsås som tilbød seg å ha arrangementet i restaurant-

lokalet sitt, Mingle gastrobar, og han ville også lage julemiddagen.

Nina Hansen hos frisørsalongen Saksedans fikk julegaver, og har også bedt kollektivbeboerne til salongen en ettermiddag i januar, for at de skal få gratis hårklipp.

– Dette er gourmet!

Bjørn-Petter Schreuder og Anders Franck har akkurat fått servert hver sin tallerken med dampende pinnekjøtt, kårabistappe og kokte poteter. De storkoser seg. Anders Franck gir kokken tommele opp.

– Ah, stek! Dette er gourmet, kjenn kor godt!

Ideen om å gjøre noe for de rusmiddelavhengige, fikk Inger Steine under en samtale med en kollega på Østlandet. Han hadde hatt tilsvarende problemer og hadde funnet en løsning.

Steine tok kontakt med de ansatte i bokollektivet i Bjørnsøns gate og fortalte at hun ville gi beboerne den varme maten,

hellene og rundstykkene som var til overs etter stenging. Kort tid etter ble tyveriene i dagligvarebutikken mer enn halvert.

Beskytter butikken

– Nå beskytter de butikken, den er blitt deres. En av dem sa til meg at de ville ikke skite i eget reir. Og de er hyggeligere, smilende og blide når de er innom og handler. Det har gjort noe med hele miljøet i butikken, utdypet butikksjefen entusiastisk.

– Når du ser hvor lite som egentlig skal til, tenker du at du skulle ha gjort dette tidligere?

– Ja, dette er en vinn-vinn-situasjon. I stedet for å vente til maten er utgått på dato og kaste den, gir jeg den heller vekk. Og det slo meg at vi måtte klare å lage en middag til beboerne til jul, forteller Steine.

– Vi må gå overens
Gjesten Per Rune er 59 år, og forteller at han har vært rusmisbruker i mer enn 40 år disse.

– Jeg pleier å handle i butikken til Inger. Det er mennesker bak rusen. Det er rusen som skaper problemer. Rusmisbruk er en sykdom. Jeg skammer meg ikke over sykdommen min, sier han.

Det er fire år siden Per Rune flyttet inn i det kommunale bottaket. Dette er første gang han er blitt invitert på middag av naboene.

– Det er viktig å ha et godt naboforhold. At de næringsdrivende og vi som bor her kan gå overens. Sånne tiltak som dette er med på det.

– Hva med resten av julen?
– Jeg har ikke noen andre jeg feirer jul med.

– De lever i en annen verden
Diskret i bakgrunnen i lokalet sliter miljøterapeutene Tonje Aaltvedt og Mailinn Moe som arbeider i kollektivet.

– Jeg synes dette er veldig positivt. Dette er en velvilje de sjelden møter, sier Tonje Aaltvedt om vennligheten beboerne nå opplever.

Hun vet at mange av dem ikke har forventninger til julen i det hele tatt.

NYTER MATEN: Anders Franck (til v) og Bjørn-Petter Schreuder setter stor pris på julematen. – Da jeg hørte at vi var invitert hit, tenkte jeg «wow, da må vi ha vært snille og gjort noe riktig», sier Schreuder.

– De lever i en annen verden. Kollega Mailinn Moe husker hvordan det var da bottilbudet ble etablert for fire år siden.

– Da ble de møtt av en vektor i døren i Spar-butikken. De fikk ikke handle mat uten at noen ansatte fulgte dem. At de næringsdrivende nå har smudd og viser dem respekt, er veien å gå. Dette de gjør nå, med julemiddagen, er fantastisk og en kjempegest, slår Mailinn Moe fast.

Miljøterapeutene er imidlertid overbevist om at beboerne har fått skylden for mye som andre har gjort.

– Det har vært mye negativt i mediene om dem som bor i Bjørnsøns gate. De har et uforløst dårlig rykte, sier Moe.

TAKKNEMLIGE: – De fleste jeg har snakket med har vært veldig takknemlige for å bli invitert på julemiddag, sier Mailinn Moe (til v.). Sammen med Tonje Aaltvedt arbeider hun som miljøterapeut i det kommunale bottaket for rusmiddelavhengige på Danmarks plass.

MOTT MED RESPEKT: For mange år siden stjal Bjørn-Petter Schreuder en sjokolade i butikken der Inger Steine jobbet. – Jeg ble behandlet med respekt, men fikk en streng rettesettelse. Da fikk jeg en sånn ikke-stjele-greie, sier han.